

| | |
|-------------------------|--|
| สารนิพนธ์เรื่อง | บทบาทของรัฐบาลในการกำกับสื่อมวลชนและการตอบสนองของสื่อมวลชน |
| คำสำคัญ | บทบาทของรัฐบาล, การกำกับ, สื่อมวลชน |
| นักศึกษา | นรณภุช ไชยคำ |
| อาจารย์ที่ปรึกษา | รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยิ้มวิไล |
| หลักสูตร | รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร |
| คณะ | วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม |
| ปีการศึกษา | 2555 |

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการกำกับสื่อมวลชนและการตอบสนองของสื่อมวลชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทราบถึงบทบาทในการกำกับสื่อมวลชนของรัฐบาล ทราบถึงการตอบสนองของสื่อมวลชนต่อการกำกับของรัฐบาล และสามารถหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับสื่อมวลชนของรัฐบาล

ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 9 คน โดยตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) คือ มีแนวคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) และดำเนินการสัมภาษณ์ไปตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า รัฐบาลปัจจุบันของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มีการกำกับสื่อมวลชนที่นอกเหนือจากกฎหมายกำหนด ซึ่งรัฐบาลไม่ได้มีเหตุผลอันควรที่จะทำเช่นนั้น แต่สื่อมวลชนก็จำเป็นต้องตอบสนองตามการกำกับนั้นอยู่ดี และจากการหาแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับสื่อมวลชนของรัฐบาล พบว่า การกำกับสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ควรมีอยู่ แต่การกำกับที่สื่อมวลชนส่วนใหญ่ยอมรับจะต้องเป็นการกำกับโดยองค์กรสื่อมวลชนด้วยตนเอง และจะต้องครอบคลุมสื่อมวลชนอย่างทั่วถึง โดยมีจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นพื้นฐาน เพื่อสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด

| | |
|----------------|---|
| STUDY TITLE | THE GOVERNMENT'S REGULATIONS ON THE MEDIA AND THE MEDIA'S RESPONSES |
| KEYWORDS | GOVERNMENT, REGULATIONS, MEDIA |
| STUDENT | NORANARTTA CHAIKUM |
| ADVISOR | PROFESSOR DR. CHAIYA YIMWILAI |
| LEVEL OF STUDY | MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION |
| FACULTY | GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY |
| ACADEMIC YEAR | 2012 |

ABSTRACT

The objective of the study was to investigate into the way in which the government controls the mass media and the way in which the media respond to this control, so that a more appropriate means of control may be arrived at.

Nine (9) people were selected by a purposive sampling from ThaiTV Channel 3 and BBTV Channel 7 for an in-depth, structured interview. Open-ended questions were used.

It was found that the present government, headed by Miss Yingluck Shinawatra, controls the media in ways beyond the boundaries provided by the law. There appears to be no sound reasons for this control but the media comply to it. As far as the search for a more appropriate control is concerned, it is mostly accepted that some kind of media control is needed but it should be a control by the media themselves. It should apply to all kinds of mass media and should be based on the professional code of conduct, so that information can be relayed to the common interest of the people.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาเอาใจใส่และความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยิมวิไล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยากร หวังมหาพร ที่ได้ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบแก้ไข รวมถึงให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้มาตลอดหลักสูตร เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาการปัญญาไท ทุกท่านที่คอยอำนวยความสะดวก ความสะดวก ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือกันมาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากปราศจากความช่วยเหลือของสื่อมวลชนทั้งที่ให้สัมภาษณ์และที่ให้กำลังใจ ขอขอบคุณพี่ๆ สื่อมวลชนกลุ่มตัวอย่างที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ และขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ สื่อมวลชนรอบตัวที่แม้ไม่ได้มีส่วนโดยตรงกับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แต่ก็เป็นแรงผลักดันที่ทำให้ผู้ศึกษาทำงานให้ได้ออกมาดีที่สุดในโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวมณฑา เจอมูล จากสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และนายธนพัฑฒ กิตติบดีสกุล จากสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ช่วยประสานงานติดต่อในทุกอย่างลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณนางสุจิตา ปัญญาสงค์ ที่ทำให้ผู้ศึกษาตัดสินใจที่จะศึกษาต่อ และเข้ามาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา นายนภดล ไชยคำ และหม่อมหลวงนิริราไพลดาวัลย์ ที่คอยสนับสนุนทุกๆ ด้าน ด้วยความรักอย่างไม่มีเงื่อนไข ผู้ศึกษาต้องการให้สารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นสิ่งตอบแทนแรงสนับสนุนที่ท่านมอบให้ได้เป็นอย่างดี ไม่ใช่เพียงเพราะเป็นหมุดหมายในการสำเร็จการศึกษา แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ต้องการต่อยอดการศึกษาเรื่องนี้ต่อไปอีกด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้อื่นไม่มากนักนอย

นรณัฐ ไชยคำ

สารบัญ

| | หน้า |
|--|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย | I |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ | II |
| กิตติกรรมประกาศ | III |
| สารบัญ | IV |
| สารบัญตาราง | VI |
| สารบัญแผนภาพ | VII |
| บทที่ | |
| 1. บทนำ | 1 |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา | 1 |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา | 2 |
| 1.3 ความสำคัญของการศึกษา | 2 |
| 1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา | 3 |
| 1.5 คำถามในการศึกษา | 3 |
| 1.6 ขอบเขตของการศึกษา | 4 |
| 1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ | 5 |
| 1.8 นิยามศัพท์ | 5 |
| 2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 7 |
| 2.1 แนวคิดทฤษฎี | 7 |
| 2.2 กฎหมาย | 11 |
| 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 14 |
| 3. วิธีการดำเนินการศึกษา | 17 |
| 3.1 รูปแบบการศึกษา | 17 |
| 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง | 17 |
| 3.3 ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา | 22 |
| 3.4 เครื่องมือการศึกษา | 22 |
| 3.5 การรวบรวมข้อมูล | 22 |
| 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล | 23 |

สารบัญ (ต่อ)

| บทที่ | หน้า |
|--|------|
| 4. การวิเคราะห์ข้อมูล | 24 |
| 4.1 บทบาทของรัฐบาลในการกำกับสื่อมวลชน | 24 |
| 4.2 การตอบสนองของสื่อมวลชนต่อการกำกับของรัฐบาล | 29 |
| 4.3 แนวทางที่เหมาะสมต่อการกำกับของรัฐบาล | 32 |
| 5. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ | 36 |
| 5.1 สรุปผลการศึกษา | 37 |
| 5.2 การอภิปรายผล | 38 |
| 5.3 ข้อเสนอแนะ | 39 |
| บรรณานุกรม | 41 |
| ภาคผนวก | 44 |
| ประวัติผู้ศึกษา | 46 |

สารบัญตาราง

| ตาราง | | หน้า |
|-------|--|------|
| 1 | สื่อมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 | 19 |
| 2 | สื่อมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 | 20 |

สารบัญแผนภาพ

| แผนภาพที่ | | หน้า |
|-----------|--|------|
| 1 | กรอบแนวความคิดในการศึกษา | 3 |
| 2 | ปริมาณการรับชมสถานีบริการโทรทัศน์แบบให้เปล่าของประชาชน | 18 |